

Bureau Verkuylen
t.a.v. Hester van Griensven
Veemarktkade 8
5222 AE 's-Hertogenbosch

Belfeld, 2 oktober 2019

Vleermuizenonderzoek Duifhuizerweg 15 te Uden

Door: ir. C. de Koning en ir. J.P.M. Hovens
In opdracht van: Bureau Verkuylen

Inleiding

Bureau Verkuylen begeleidt het renoveren en uitbouwen van de woning aan de Duifhuizerweg 15 te Uden. Daarnaast wordt er een bijgebouw gerealiseerd. Om daarbij rekening te kunnen houden met beschermde natuurwaarden heeft Faunaconsult een quickscan natuurwetgeving¹ uitgevoerd, waaruit bleek dat er verblijven van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis aanwezig konden zijn. Dit rapport geeft de bevindingen van het aanvullend vleermuizenonderzoek weer.

Werkwijze

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Pettersen D100). Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol², waarbij werd aangenomen dat er mogelijk verblijven van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger of ruige dwergvleermuis aanwezig waren. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder (Pettersen D240x en Tranquility 3) geluidsopnamen gemaakt, waarvan vervolgens het sonogram is geanalyseerd. Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het vleermuizenonderzoek weer.

¹ C. de Koning, J.P.M. Hovens en P.J.C.A. Op het Veld. 2019. Quickscan natuurwetgeving Duifhuizerweg 15 in Uden. In opdracht van Bureau Verkuylen. Faunaconsult, Belfeld.

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Tabel 1. Onderzoeksgegevens vleermuizenonderzoek.

Datum	Onderzoeker(s)	Min. Temp.	Weersomstandigheden
18-05-2019 avond 21.24 - 00.34 uur	T. Rijkers	15 °C	Droog, bewolkt, 3 Bft
25-06-2019 avond 22.07-00.37 uur	T. Rijkers	25 °C	Droog, sluierbewolking, 3 Bft
03-09-2019 ochtend 3.54 - 6.54 uur	T. Rijkers	14 °C	Droog, bewolkt, 2 Bft
25-09-2019 avond 19.33 - 22.33 uur	T. Rijkers	15 °C	Droog, bewolkt, 3 Bft, na 22:00 uur lichte motregen

Resultaten

Tijdens elke onderzoeksronde werden gewone dwergvleermuizen (foeragerend, dan wel met werfroep) waargenomen. Andere vleermuissoorten zijn niet waargenomen. In het plangebied is 1 paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (zie figuur 1). Dit verblijf bevindt zich aan de achterzijde van de woning, in de nok achter de houten betimmering. Zomerverblijven of verblijven van andere vleermuissoorten zijn in het plangebied aanwezig.

Figuur 1. Locatie van invlieger gewone dwergvleermuis aan achterzijde huis Duifhuizerweg 15 te Uden op 03 september 2019.

Conclusies

Vleermuizen: aangepaste werkwijze

In de te renoveren woning bevindt zich 1 paarverblijf van de gewone dwergvleermuis. Het vleermuisverblijf bevindt zich aan de achterzijde van de woning, achter de houten betimmering. Aangenomen moet worden dat het ook als winterverblijf kan dienen. De gewone dwergvleermuis is streng beschermd onder de Wet natuurbescherming, evenals hun vaste rust- en verblijfplaatsen. Het is daarom verplicht de woning buiten de kwetsbare periode van vleermuizen te renoveren; in de periode 1 april – 15 augustus, nadat de gevel met het vleermuisverblijf in de week ervoor minimaal 1 week overdadig is aangelicht met bouwlampen. Deze verlichting kan pas aangezet worden als er zekerheid is dat de aanwezige vleermuizen vertrokken zijn en de dieren mogen nog niet teruggekeerd zijn. De na-nacht, zo rond twee uur voor zonsopkomst, is dan waarschijnlijk het meest veilige moment om de verlichting aan te zetten. Andere opties bestaan uit het creëren van een tochtstroom (door het maken van openingen in de houten betimmering) of het gebruik van zogenaamde ‘exclusion flaps’. Deze maatregelen dienen onder begeleiding van een vleermuisdeskundige te worden uitgevoerd.

Gewone dwergvleermuisverblijf: mitigatie vooraf

Om de functionaliteit van het plangebied tijdens de renovatie- en nieuwbouwwerkzaamheden voor vleermuizen te behouden, dienen er 4 nieuwe tijdelijke verblijven te worden gerealiseerd onder begeleiding van een vleermuisdeskundige. Dit is een veelvoud van het aantal gevonden verblijven (1), conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis³. Elk nieuw te creëren verblijf kan bestaan uit een houtbetonnen vleermuiskast van minstens 40 cm hoog en 20 cm breed (b.v. type Vivara VK WS 02 Vleermuizenkast of faunaprojecten, model VMT1 zomerverblijfplaats). Deze kasten dienen voor 1 februari 2020 te worden opgehangen binnen 200 meter van de te renoveren bebouwing. Met deze maatregel zijn er gedurende de renovatie en nieuwbouw voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis aanwezig. Omdat gewone dwergvleermuizen minstens 6 maanden nodig hebben om te wennen aan nieuwe paarverblijven³, en omdat het ongeschikt maken van het vleermuisverblijf ook nog een week duurt, kan de renovatie op zijn vroegst pas plaatsvinden na 8 augustus 2020.

Gewone dwergvleermuis: compensatie

Het voorgenoemde type vleermuiskast is een uitwendig model, dat in principe niet geschikt is als permanente vervanging. In de nieuwe situatie dient daarom in het te renoveren pand een viertal vleermuisverblijven te worden gerealiseerd; zo dicht mogelijk bij de locatie van het aangetroffen vleermuisverblijf. Een vleermuiskast die geschikt is, is de Vivara IB VL 01 Inbouwsteen. Een goedkoper en beter alternatief bestaat uit het maken van een open stootvoeg van minstens 2 cm breed, waarbij er in de achterliggende spouw een stuk geplastificeerd voliëregaas van 2 bij 1 meter wordt geplaatst waaraan de vleermuizen kunnen hangen. Deze maatregelen dienen onder begeleiding van een vleermuisdeskundige te worden uitgevoerd.

Met de hierboven beschreven maatregelen wordt voorkomen dat er vleermuizen tijdens de werkzaamheden aanwezig zijn. Sterfte en noemenswaardige verstoring wordt voorkomen en de functionaliteit van het bestaande leefgebied van de gewone dwergvleermuis blijft behouden.

³ BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.